

MÄRJAMAA VALLAVOLIKOGU

M Ä Ä R U S

Märjamaa

18. mai 2021 nr 117

Märjamaa Valla Raamatukogu kasutamise eeskiri

Käesolev määrus kehtestatakse rahvaraamatukogu seaduse § 16 ja isikuandmete kaitse seaduse alusel.

§ 1. Üldsätted

- (1) Käesolev eeskiri reguleerib Märjamaa Valla Raamatukogu (edaspidi *raamatukogu*), sh haruraamatukogude teeninduse korraldust ning lugejate õigusi, kohustusi ja vastutust.
- (2) Raamatukogu põhiteenused on teavikute (teavik – mistahes materiaalne objekt, millele on talletatud informatsiooni) kohapeal kasutamine ja kojulaenus ning avalikule teabele üldkasutatava andmesidevõrgu kaudu juurdepääsu võimaldamine. Põhiteenused on tasuta.
- (3) Raamatukogu eriteenused (koopiate tegemine, printimine, skaneerimine jms) on tasulised. Koopiate valmistamist raamatukogus reguleerib autoriõiguse seadus. Tasuliste teenuste hinnakirja kehtestab Märjamaa vallavalitsus (edaspidi *vallavalitsus*).
- (4) Raamatukogu e-teenused (e-kataloogi, lugejakonto kasutamine) on kättesaadavad lugejaportaali RIKSWEB (<https://raplamaa.webriks.ee/>) kaudu.
- (5) Raamatukogu arvutite kasutamist reguleerib direktori käskkirjaga kinnitatud arvutite kasutamise kord.
- (6) Raamatukogu kasutamise eeskiri, arvutite kasutamise kord ning tasuliste teenuste hinnakiri on kättesaadavad raamatukogus kohapeal ja raamatukogu veebilehel.

§ 2. Lugejaks registreerimine ja isikuandmete töötlemine

- (1) Raamatukogu lugeja on raamatukogu registreeritud kasutaja. Lugejaks registreeritakse isikut tõendava dokumendi alusel. Raamatukogul on õigus kuni 18-aastase isiku puhul küsida teaviku kojulaenutamiseks lapsevanema või seadusliku esindaja andmeid ja kirjalikku nõusolekut.
- (2) Lugejate andmebaasi kantakse lugeja ja alaealise lugeja puhul lisaks lapsevanema või seadusliku esindaja, järgmised isikuandmed:
  - 1) ees- ja perekonnanimi;
  - 2) isikukood või isikukoodi puudumisel sünniaeg;
  - 3) elukoht (postiaadress);
  - 4) telefoninumber;
  - 5) elektronposti olemasolul e-posti aadress.
- (3) Lugeja kinnitab registreerimislehel allkirjaga, et nõustub täitma raamatukogu kasutamise eeskirja. Lugejapiletina kehtib ID-kaart või õpilaspilet.
- (4) Isikult, kes soovib tervislikel põhjustel koduteenust, võib raamatukogu küsida täiendavaid isikuandmeid koduteenuse õiguse tuvastamiseks.
- (5) Lugejate andmebaas on asutusesiseseks kasutamiseks. Isikuandmeid kasutatakse lugeja tuvastamiseks raamatukoguteenuste osutamisel ning statistilisel eesmärgil, kus andmeid ei seostata isikuga. Lugeja andmeid ei väljastata kolmandatele isikutele, v.a. seadusega ettenähtud juhtudel.

(6) Lugeja registreeritakse ümber igal aastal tema esimesel külastusel raamatukokku, lugejaandmed kontrollitakse ja vajadusel tehakse parandused. Andmete muutumisel tuleb teavitada raamatukogu. Raamatukogu võlglased registreeritakse ümber pärast võlgnevuste likvideerimist.

(7) Elektrooniliselt saab raamatukogu lugejaks registreeruda portaalide <https://lugeja.raamatukogud.ee> või <http://raplamaa.webriks.ee/> kaudu.

(8) Raamatukogu andmebaasist kustutatakse lugeja ja alaealise isiku puhul lapsevanema või seadusliku esindaja isikuandmed:

1) kui lugeja pole raamatukogu külastanud kolm aastat;

2) lugeja kirjaliku avalduse alusel.

(9) Lugeja või tema seadusliku esindaja andmeid ei kustutata lugejate andmebaasist juhul, kui lugejal on raamatukogu ees täitmata kohustusi. Andmeid säilitatakse kuni kohustuste täitmiseni.

(10) Lugejal on õigus tutvuda ja saada väljavõtte isikuandmetest, mis raamatukogul tema kohta on, sh laenutusajalooga seotud andmed.

(11) Raamatutagastusautomaadi kasutamiseks registreeritakse lugeja ID-kaardi andmed (ees- ja perekonnanimi, ID-kaardi number) Märjamaa raamatukogu sissepääsu infosüsteemi.

§ 3. Teavikute kasutamine, laenutamine, tagastamine ja pikendamine

(1) Teavikuid saab laenutada koju või kasutada kohapeal. Koju on õigus teavikuid laenutada ainult registreeritud lugejatel, kohapeal kasutamiseks ei ole lugejaks registreerimine nõutav.

(2) Teavikuid laenutatakse koju 28 päevaks. Laenutamisel teavitatakse lugejat teavikute tagastustähtajast. Uudiskirjandusele, erilise väärtusega või suure nõudlusega teavikutele võib raamatukoguhoidja määrata lühema tagastamistähtaja ja piirata koju laenutatavate teavikute arvu.

(3) Enim nõutud teatmeteoseid või raamatukogule olulise väärtusega teavikuid saab kasutada raamatukogus ainult kohapeal. Elektroonilisi teavikuid ja auviseid laenutatakse vastavalt autoriõiguse seadusele.

(4) Ajalehti ja ajakirjade viimaseid numbreid koju ei laenutata, v.a. haruraamatukogudes, kus laenutatakse välja viimaseid numbreid kuni kolmeks päevaks. Vanemaid perioodika numbreid laenutatakse koju üldjuhul seitsmeks päevaks.

(5) Lugejal on õigus registreerida ennast teavikute laenutamise järjekorda. Teaviku saabumisel raamatukokku teavitatakse lugejat telefoni või e-posti teel. Teavikut hoitakse reserveeritud viis tööpäeva.

(6) Lugeja saab tagastamistähtaega pikendada kuni viis korda, v.a. juhul kui teavikule on järjekord või kui tagastamistähtaeg on ületatud. Pikendada saab raamatukogus kohapeal, telefoni teel, e-posti kaudu.

(7) Lugejaportaalis saab laenustähtaega pikendada kui laenutuse tagastamise tähtajani on viis või vähem päevi ning kui teavikule ei ole järjekorda.

(8) Raamatukogus puuduvaid teavikuid (või koopiad) tellitakse lugeja soovil ja kulul raamatukogudevahelise laenutuse (RVL) teel teistest raamatukogudest.

(9) Märjamaa valla elanikele, kellel tervisliku seisundi tõttu ei ole võimalik raamatukogu külastada, korraldab raamatukogu nende soovil tasuta koduteeninduse.

(10) Raamatutagastusautomaati saavad ööpäevaringselt tagastada teavikuid lugejad, kes on ennast Märjamaa raamatukogus registreerinud ID-kaardi alusel raamatukogu sissepääsu infosüsteemi. Tagastustähtaja ületanud raamatute tagastamisel raamatutagastusautomaati viivis peatub.

§ 4. Lugeja kohustused ja vastutus

(1) Lugeja on kohustatud raamatukogu vara hoolikalt hoidma ja vastutab tema kasutuses olevate teavikute, tehniliste vahendite ja inventari eest ning on kohustatud rikkumise korral kahju raamatukogule hüvitama. Alaealise tekitatud kahju hüvitab tema seaduslik esindaja.

(2) Teaviku laenutamisel peab lugeja kontrollima selle korrasolekut. Rikutud teavikust tuleb koheselt teavitada raamatukoguhoidjat. Lugeja peab teaviku tagastama seisukorras, millises ta teaviku laenutas.

(3) Teavikud tuleb tagastada hiljemalt laenustähtaja lõpuks või pikendada tähtaega. Lugejat teavitatakse tagastustähtaja saabumisest e-posti teel.

(4) Tähtjaks tagastamata teaviku eest võib raamatukogu nõuda lugejalt viivist iga hilinenud päeva eest. Viivist ei võeta lugejalt, kes tagastab teaviku viivisevabadel päevadel, s.o Märjamaa raamatukogus iga kuu esimene tööpäev, haruraamatukogudes iga kuu esimesed viis tööpäeva. Alla 16-aastastelt lastelt viivist ei võeta. Raamatukogul on õigus määrata viivisevabasid perioode.

(5) Kaotatud või rikutud teavik tuleb lugejal asendada sama teose teise eksemplari või mõne muu teavikuga, mille raamatukoguhoidja on tunnistanud sisu ja hinna poolest samaväärseks või tasuma teaviku hinna seadusega sätestatud korras. Lugejalt, kes ei ole nimetatud kohustust antud tähtjaks täitnud, võib raamatukogu ära võtta kojulaenutamise õiguse kuni üheks aastaks.

(6) Kui lugeja ei ole täitnud käesoleva paragrahvi lõikes 4 ja 5 kohustusi, siis on raamatukogul õigus määrata võlgnevuse likvideerimise tähtaeg teavitades sellest lugejat. Alaealise tekitatud võlgnevuse hüvitab tema seaduslik esindaja. Tähtjaks tasumata summa nõutakse sisse seaduses sätestatud korras.

§ 5. Raamatukogu sisekord

(1) Külastajal on keelatud rikkuda ükskõik millisel viisil raamatukogu territooriumil avalikku korda.

(2) Raamatukogus peab säilitama korda ja vaikust, lülitama mobiiltelefonid vaikselle režiimile ning kasutama teenuseid viisil, mis ei häiriks teisi lugejaid ega kahjustaks raamatukogu vara.

(3) Raamatukogu ei ole lubatud külastada viirushaiguse sümptomitega, alko- või narkojoobes, määrdunud ja haisvates riietes, ohtlike esemete ja -ainetega ning loomadega (v.a vaegnägijate juhtkoerad).

(4) Raamatukogutöötajal on õigus keelduda raamatukogu sisekorda rikkuva isiku teenindamisest, nõuda korrarikkumise lõpetamist või raamatukogu ruumidest lahkumist ning vajadusel kutsuda politsei.

(5) Raamatukogu vara valvamiseks rakendatakse võimaluse korral videovalvet ja teavikute elektroonilist kaitsesüsteemi. Raamatukogu töötajatel on õigus paluda turvavärava aktiveerumisel külastajal kaasas olevate esemete ettenäitamist.

(6) Raamatukogu ei vastuta valveta jäetud isiklike esemete eest.

§ 6. Rakendussätted

(1) Tunnistatakse kehtetuks Märjamaa Vallavolikogu 21.05.2013 määrus nr 112 „Märjamaa Valla Raamatukogu kasutamise eeskirja kinnitamine“.

(2) Määrus jõustub kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

Urmas Kristal
volikogu esimees

